

汉藏英对照常川

ཐུ་བོད་དབྱིན་མཁས་ལུ་མ་ཤེས་ལྷན་ཁྲིའུ་བྱུང་ལྷན་ཁྲིའུ་བྱུང་བ་སྣུང་།

A HANDBOOK OF CHINESE, T.
AND ENGLISH WORDS

汉藏英对经常用词手册

ཀྱི་མོད་དབྱིན་གསུམ་ཤན་སྐྱེ་གྱི་ཀྱུན་སྦྱོང་ཐ་སྟེད།

A HANDBOOK OF CHINESE, TIBETAN
AND ENGLISH WORDS

张 连 生 编著

中国社会科学出版社

前 言

在提高整个中华民族的科学文化水平，向四个现代化进军的过程中，为适应当前文化发展的新形势及藏族同志学习汉语和英语的需要，我们编纂了这本手册。

每一个民族的语言，都有自己浩瀚的词海。当你翻开一部大词典的时候，映入眼帘的大部分却不是常用的词，甚至有些是非常生僻的、使用频率极小的词，而常用的词仅仅是该语言词汇中的一小部分。常用词是我们在日常生活、学习和工作中经常遇到的词，掌握它对学习一种语言有很重要的实际意义。许多语言学家认为，学习英语时，掌握了三千个左右英语常用词，就能够完成表达思想和交际活动的百分之九十五^①。对于一个初学者来说，如果从一开始就花费大量时间去学习那些比常用词多若干倍的非常用词，而它对于表达思想和进行交际来说，只能起到百分之五的作用，那显然是极不经济的。可见，在学习一种语言时首先掌握常用词是非常重要的。

本书是在汉语《普通话三千常用词表》^②的基础上补充了藏语常用词，并以汉藏英三种文字对照，可供藏族同志学习汉语及英语时使用，同时，对于其他民族同志学习藏语、

① 高名凯，刘正琰：《英语常用词汇》，商务印书馆，1960年版。

② 《普通话三千常用词表》，中国文字改革委员会研究推广处编，文字改革出版社出版，1959年。

英语也有一定的参考价值。

这里必须说明，不同民族语言词汇中的常用词是不同的，这本手册以汉语常用词为词目，与之对照的藏语和英语也尽量选择对应的常用词。三种语言以汉语为主，后两种语言与汉语对照，但选词时也尽量照顾藏语与英语之间的对应。同一个词在三种语言里的意义范围很难完全等同，因此本手册只能反映这三种语言在某一特定上下文中相对应的常用意义。

本手册承民族出版社森格同志、降边同志审阅藏文部分，辽宁大学外语系欧阳筏苏同志审阅英文部分，在这里谨向他们表示由衷的感谢和崇高的敬意。

在编纂过程中，受到了中国文字改革委员会郑林曦同志、中国社会科学院民族研究所陈士林同志、中央民族学院民族语文系王尧同志、格桑居冕同志等诸位师友们的关怀和指导。一九七九年“征求意见稿”发出以后，得到了西藏、青海、甘肃、四川及北京有关单位和同志的热情指教和帮助，庄长辛同志对藏语常用词部分作了补充，孙以芳、陈京生、王会银等同志提出了许多宝贵意见，在此谨向以上诸位表示衷心的感谢！

由于编者水平有限，缺乏编纂词典、特别是编纂三语常用词典的经验，本手册一定还存在不少缺点和错误，恳请读者不吝批评指正。

说 明

一、本手册共有词条3684个。所有词（语）均以汉、藏、英三种文字对照（以下称正文部分），每个词条前面编有顺序号。

汉语常用词按照人民教育出版社《暂拟汉语教学语法系统》分为名词、动词、形容词、数词、量词、代词、副词、介词、连词、助词、叹词十一个小节。有些词类里包含的词相当多，为了便于查找，又各分为若干小类。每个小类中，又将意义相近的排在一起，用空行隔开。

二、在汉语常用词词类标题下，圆括号内的语法解释都是对汉语而言的。

三、本手册在编译过程中，始终遵循的一条基本原则就是词的常用性，在汉语词目的义项选择上，首先选最常用的意义，将其译为藏语、英语。如有两个或两个以上常用的意义时，在汉语词目后分别以①②……列出，藏语和英语也相应地列出①②……与之对照。如：

1594吸①（吸气）xī ①འཇམ་པུ་ལྷུ་བུ་ལྷུ་བུ་ ①inhale, draw
②（吸烟） ②འཇམ་པུ་ལྷུ་བུ་ ②smoke

四、汉语的量词、副词、介词、助词、叹词等译为藏语、英语时，如没有恰当的对应词（语）时，藏文部分则酌情采取在圆括号内用藏文解释或适当举例的办法，英文部分则采取在圆括号内举例的办法。如该条藏文和英文部分均采取举例的办法的话，那么这些例子的内容一律相同，例子中的汉文在藏文部分出现后，英文部分不再重复，仅标以“例”字。

五、汉语拼音部分按汉语普通话标准读音标音。有些双音节词在作为常用词时第二个字往往读轻声，本书把这类字按实际读音标写。如 2778 马虎的“虎”字，本调为 hǔ，轻声为 hu，本书标音为 mǎhu。3089 人家的“家”字，本调为 jiā，在作代词时读轻声 jia，本书标音为 rénjia。

六、藏文以现代书面语（绝大部分是能互通的方言口语）为规范。“常用应酬短语”一节选用的是拉萨方言。藏文的动词除了个别例外，一律用现在时。

七、英文以现代英语为规范，英美的用法或拼写法上有区别的择要在〈 〉号里注明。

如：84 秋天……autumn, fall〈美〉

八、检索方法：

1. 汉语词笔划索引

如果读者遇到一个汉语词既不知道词义，又不知道发音，就可按笔划的多少在此项内查找。

2. 汉语词汉语拼音索引

正文中的汉语词目全部列入此项索引，按汉语拼音字母表的顺序排列。同音不同调的词，按轻声（或轻音）、阴平、阳平、上声、去声的次序排列。少数借入的音译词，不标声调，排在阴平或其他标调词之前。还有若干声调随语气变化的叹词（包括拟声词），也不标调，排在阴平之前。每个词后面注明该词的顺序号，根据顺序号可以查到正文。

3. 藏语词索引

正文中出现的藏语词（语）全部按藏文字母顺序列入此项索引，每个藏语词（语）后面注明顺序号，根据顺序号可以到正文中查找与该词（语）对应的汉、英词（语）。

九、几种符号的用法：

1. () 号:

1.1 说明或解释词义:

如: 沟(水沟)……

插销(电源插头)……

便道 ལམ་རྒྱུང་། (小路), མིའི་བོ་ཕྱོད་ལམ། (人行道)……

枝……twig (细枝)

1.2 表示可替换的词:

如: ……take (give) a lot of trouble

中午(晌午)……

1.3 表示常与之连用的词或语法成分:

如: 后天…… (the) day after tomorrow

打开 (ཁྱེད་ཀྱི་བཀ)

2. < > 号除注明英美的不同用法外, 还用于以下几种情况的略语:

<自> 自动词

<单> 单数

<他> 他动词

<复> 复数

<口> 口语

3. 汉语词目需要释义的, 在该词后用①②……列出, 藏语和英语也相应地用①②……与之对应。

如: 197 灰① (灰烬) huī

① འཕྲུལ་རྩི།

① ash

② (灰尘)

② ཐམས་ཀྱི་ སྤྲུལ།

② dust

འཕྲི་བརྒྱད།

དང་རབས་ཅན་བཞིར་དམག་རྒྱུད་ཕྱེད་པའི་དུས་འདྲིར་གྲུང་བུ་མི་རིགས་ཉིད་པོའི་ཆན་རིག་དང་རིག་...
གནས་ཀྱི་རྒྱ་ཚད་མཐོ་ཏུ་བཏང་སྟེ་ད་ལྟའི་རིག་གནས་ཤོད་འཕེལ་འཕྲོ་བའི་དུས་བབ་གསར་པ་དང་། ཡོད་
རིགས་ལྔ་མཐུན་ནམས་ཀྱིས་རྒྱ་ཡིག་དང་དབྱིན་ཡིག་རྒྱབ་རྒྱུད་ཕྱེད་པའི་དགོས་མཆོ་སྐྱད་བའི་ཆེད་དུ་ད་ཆོས་ཐ་
སྟོང་དེབ་རྒྱུ་འདི་ཚམས་རྒྱག་བྲས་པ་ལོན།

མི་རིགས་གང་ཞིག་ལ་འདྲ་རང་གི་ཆོག་མཚོ་ཉ་ཅང་ཆེན་པོ་ཞིག་ཡོད་སྟབས་ཕྱིད་ཀྱིས་ཆོག་མཚོད་ཆེན་...
མོ་ཞིག་གི་ཁ་ལྷེ་སྟེ་ལྷ་དུས་དེའི་ནང་མང་ཆེ་བ་ནི་ནམ་རྒྱུན་མི་རྒྱུད་པ་དང་ཡང་ན་མཚམས་ཤི་མ་གཏོགས་མི་...
རྒྱུད་པའི་ཐ་སྟོང་ལོན་ཞིང་། རྒྱུན་རྒྱུད་ཀྱི་ཐ་སྟོང་ནམས་དེའི་ཆ་རྒྱུད་ཏུ་ཞིག་ལས་ཟེན་མེད་པ་མཐོང་ཐུབ།
རྒྱུན་རྒྱུད་ཀྱི་ཐ་སྟོང་ནི་ནམ་རྒྱུན་གྱི་འཚོ་བ་དང་། རྒྱུད་རྒྱུད་ཀྱི་ལས་དོན་བཅས་ཀྱི་ནང་དྲག་དུ་རྒྱུད་པའི་ཐ་
སྟོང་ལོན་པས་དེ་ཚོར་དུ་རྒྱུད་ཐུབ་ན་སྟེད་ལོག་རྒྱུད་རྒྱུད་ཐན་ཆ་ཆེན་པོ་ཡོད་ཅིང་ཤིང་། རྒྱུད་ལོག་མཁས་པ་
མང་པོས་གལ་ཏེ་དབྱིན་ཡིག་གི་རྒྱུན་རྒྱུད་ཐ་སྟོང་གསུམ་སྟོང་ཙམ་གསུམ་ཐུབ་ན་རང་གི་བསམ་བློ་དང་ཕྱེད་སྟེའི་...
གནས་རྒྱལ་གྱི་བརྒྱ་ཆ་དགུ་བརྒྱ་ཤོ་ལྷ་གསལ་པོར་བཤད་ཐུབ་པའི་རིས་འཛིན་ཕྱེད་ཀྱི་ཡོད་པ་ཤིང་། ཐོག་མར་
མི་གོ་རྒྱུད་མཁས་ཞིག་ལ་ཆ་བཞག་ན་གལ་ཏེ་དང་ཐོག་རྒྱུན་རྒྱུད་ཐ་སྟོང་མ་རྒྱུད་པས་ལྷག་ཆེན་པོ་བརྒྱབ་...

ནས་ལྷན་སྒྲོལ་མ་རྟེན་ལས་ལྷན་པ་ལྟ་བུར་ལྷན་གྱིས་ལང་བའི་བདེ་སྟོང་སྐབས་ནས་ལྷན་གྱི་སྒྲོལ་བའི་མ་རྟེན་སྒྲོལ་པ་...
ཡིན་ན་ཤར་གྱི་བསམ་ཚོད་དང་བྱེད་ཚོད་ལྟེན་གནས་ཚུལ་བརྒྱ་ཆ་ལྷན་ཅན་ལས་མཚོན་གྱི་ལྷན་པས་དེ་གི་ཤར་བ་ཅིན་...
པོ་བརྒྱབ་བྱང་འབྲས་བུ་རྒྱང་རྒྱང་ལས་མི་སྟོན་བའི་བྱེད་སྐབས་ཤར་ཤར། དེས་བརྟེན་སྐད་ཡིག་གཅིག་སྒྲོལ་དུས་
དང་པོ་དེའི་ལྷན་སྒྲོལ་མ་རྟེན་སྒྲོལ་ལྷན་གྱི་ལོ་ལོ་ལོ་ལོ་བའ་ཅིན་པོ་ཞིག་ཤར།

དེ་བའདྲི་གི་རྒྱ་ཡིག་གི་སྐད་སྒྲོལ་མ་རྟེན་སྒྲོལ་སྒྲོལ་གྱི་སྐད་གཞིའི་སྐབས་པོད་སྐད་གྱི་ལྷན་སྒྲོལ་མ་རྟེན་...
ཁ་གསལ་བརྒྱབ་ནས་རྒྱ་པོད་དེའི་རྒྱ་ལྷན་ལྷན་གྱིས་བྲས་ཏེ་པོད་དེ་ལྟེན་སྐབས་སྐད་སྐད་ལྷན་ཅན་གྱི་ཡིག་དང་དེའི་ལྷན་...
སྒྲོལ་སྒྲོལ་མཚོ་འདྲན་བྲས་པ་ཞིག་ཡིན་ཞིང་། འདིས་གྱི་སྐབས་གཞན་གྱི་སྐབས་སྐད་པོད་ཡིག་དང་། དེའི་རྒྱ་
ཡིག་སྒྲོལ་བར་ཡང་ལན་སོགས་དེས་ཅན་ཞིག་ཡོད་བའི་ཤར་བ་བྱེད་ཀྱི་ཡོད།

འདིས་གསལ་བཤད་བྱེད་དགོས་པ་ཞིག་ནི། གྱི་སྐབས་མི་འདྲ་བར་ལྷན་སྒྲོལ་མ་རྟེན་གྱི་འདྲ་བ་ཡོད་པ་
ཤར། དེ་བའདྲི་གི་རྒྱ་ཡིག་གི་ལྷན་སྒྲོལ་མ་རྟེན་གཞིར་བྲས་སོག་པོད་ཡིག་དང་དེའི་རྒྱ་ཡིག་ནང་གི་དེ་དང་འདྲ་
བའི་ལྷན་སྒྲོལ་མ་རྟེན་བདམས་ནས་ལྷན་སྒྲོལ་བྲས་ཏེ་བརྒྱམས་པ་ཞིག་ཡིན། ཡིག་སྐབས་གསལ་གྱི་ནང་ནས་རྒྱ་
ཡིག་གཙོ་བོར་བརྒྱབ་ཡང་། ཡིག་སྐབས་གཞན་གཉིས་ཀྱི་མ་རྟེན་དེ་དང་འདྲ་མཚུགས་ལྟེན་ཡོད་ཡང་ལྷན་སྒྲོལ་
ཡོད།

ཡིན་ན་ཡང་མ་རྟེན་གཅིག་ལ་ཆ་མཚོན་ན་ཡིག་སྐབས་གསལ་གྱི་ནང་དོན་ཚད་དེ་གཅིག་འདྲ་ཞིག་ཡོད་
དཀའ་བས་དེ་བའདྲི་འདྲི་ནང་གི་ཡིག་སྐབས་གསལ་གྱི་མ་རྟེན་སྐབས་སྐད་ཆ་བཤད་དུས་ཅིག་སྒྲོལ་གཅིག་གི་ནང་...

ନିଜ ଶକ୍ତି ବ୍ୟୟ କରି ସମାଜର ସୁଖ-ସମୃଦ୍ଧି ପାଇଁ ଯତ୍ନ ନେଇ ଯାଆନ୍ତୁ ।

ସମାଜର ସୁଖ-ସମୃଦ୍ଧି ପାଇଁ ଯତ୍ନ ନେଇ ଯାଆନ୍ତୁ । ଯଦି ସମାଜର ସୁଖ-ସମୃଦ୍ଧି ପାଇଁ ଯତ୍ନ ନେଇ ଯାଆନ୍ତୁ ତେବେ ସମାଜର ସୁଖ-ସମୃଦ୍ଧି ପାଇଁ ଯତ୍ନ ନେଇ ଯାଆନ୍ତୁ । ଯଦି ସମାଜର ସୁଖ-ସମୃଦ୍ଧି ପାଇଁ ଯତ୍ନ ନେଇ ଯାଆନ୍ତୁ ତେବେ ସମାଜର ସୁଖ-ସମୃଦ୍ଧି ପାଇଁ ଯତ୍ନ ନେଇ ଯାଆନ୍ତୁ ।

ସମାଜର ସୁଖ-ସମୃଦ୍ଧି ପାଇଁ ଯତ୍ନ ନେଇ ଯାଆନ୍ତୁ । ଯଦି ସମାଜର ସୁଖ-ସମୃଦ୍ଧି ପାଇଁ ଯତ୍ନ ନେଇ ଯାଆନ୍ତୁ ତେବେ ସମାଜର ସୁଖ-ସମୃଦ୍ଧି ପାଇଁ ଯତ୍ନ ନେଇ ଯାଆନ୍ତୁ । ଯଦି ସମାଜର ସୁଖ-ସମୃଦ୍ଧି ପାଇଁ ଯତ୍ନ ନେଇ ଯାଆନ୍ତୁ ତେବେ ସମାଜର ସୁଖ-ସମୃଦ୍ଧି ପାଇଁ ଯତ୍ନ ନେଇ ଯାଆନ୍ତୁ ।

ཡིན་ན་ཡང་ཚེས་མཇུག་ཀྱི་དུས་ལམ་ལ་གུ་ཚེད་དམའ་བ་དང་། བ་སྟེད་མཇུག་གྱི་ཉམས་ཚུང་མང་
པོ་མེད་པ་ལྷག་པར་དུ་ཡིག་རིགས་གསུམ་གྱི་སྟེན་ལྷན་གྱི་ཚིག་མཛད་མཇུག་པའི་ཉམས་ཚུང་མེད་པའི་ཁྱིམ་གྱིས་དེབ་
འདྲིས་ཚུན་དང་ནོར་འཁྲུལ་ཡོང་ངེས་ཡིན་ན་སྟོག་པ་པོ་རྣམ་པས་ཐུས་གསལ་མེད་པར་ཚུན་མཛད་དང་དག་.....
བཙུན་གྱི་དགོངས་འཆར་གནང་རོགས་གནང་།

གསལ་བཤད

དང་པོ། ས་སྟེང་དེབ་རྒྱུ་འདྲིར་ས་སྟེང་ 3684 བརྒྱུ་མ་ཡོད་པ་ཚང་མར་བྱ་བོད་དུ་བྱིན་གསུམ་འཛིན་གྱིས་དུ་
བརྒྱུ་གསུམ་ཡོད་ལ། (གསལ་བཤད་མིང་བརྒྱུ་སྐད་སྐད་ལྟར་དོན་དུ་འགྲེལ་བཞིན་ཟེར།) འཚམས་པ་དེ་བའི་ཕྱིར་ས་སྟེང་
ར་ར་འི་སྐད་དུ་ཡང་གི་ར་ཡང་བརྒྱུ་གསུམ་ཡོད།

བྱ་སྟེང་གི་བརྒྱུ་སྐད་སྐད་སྐད་ལོ་མི་དམངས་སྤྱོད་གསུམ་དཔེ་བརྒྱུ་ཁྲིམ་གསུམ་བརྒྱུ་གསུམ་པའི་《བྱ་སྟེང་སྐད་སྐད་》
ཡིད་ལྟར་གྱི་བརྒྱུ་སྐད་སྐད་ལོ་མི་སྤྱི་ཞེས་པ་གཞིར་བཟུང་ལྟེ་བརྒྱུ་གསུམ་པ་ཞིག་ཡིན་ཞིང་། ལྟར་གསུམ་སྐད་
མིང་ཚིག་དང་། བྱ་ཚིག་བྱ་ཚིག་ཡངས་ཚིག་ཚད་གཞིའི་ཚིག་ཚབ་ཚིག་བརྒྱུ་ཚིག་སྐད་ཚིག་
སྐད་ཚིག་ཚིག་ཚོགས། རོ་མཚར་བའི་ཚིག་བཅས་ཚན་པ་བཅུ་གཅིག་དུ་བྱེ་ཡོད། ཚན་པ་འགའ་ཞིག་
གི་ནང་དུ་ས་སྟེང་གི་སྐད་སྐད་མང་བས་འཚམས་པ་དེ་བའི་ཚིག་དུ་སྐད་སྐད་ཚན་པ་ཚན་པ་རྒྱུ་ལྟར་ཁ་གསུམ་བྱེ་བ་མ་
ཟད་ནང་དོན་འདྲ་བའི་ས་སྟེང་ནམས་སྐད་སྐད་གཅིག་དུ་བརྒྱུ་གསུམ་སྐད་དེ་ཚོའི་བར་ལ་ཡིག་འབྲེང་སྐད་པ་
ར་ཡང་བཞག་ཡོད།

གཉིས་པ། བྱ་ཡིག་གི་བརྒྱུ་སྐད་སྐད་སྐད་ཚན་པའི་ཁ་ཡིག་འོག་གི་གྲགས་སྐད་སྐད་ཚན་པ་ཅན་() འདྲིའི་ནང་གི་
བརྒྱུ་སྐད་སྐད་ལོ་མི་འབྲེལ་བཤད་ནི་བྱ་ཡིག་ཁོ་ནར་ལས་གཞན་ལ་མི་ཉེ།

གསུམ་པ། བ་སྟེང་ཤན་རྒྱུར་གྱི་དེའི་འདྲི་ཚུལ་གྱི་དྲུག་མཐའ་གཅིག་ཏུ་བརྒྱུད་པའི་ཅ་པའི་ཅ་དོན་ཞིག་
 རི་རྒྱན་རྒྱུད་གྱི་བ་སྟེང་རྒྱུག་རྒྱུ་དེ་ཡིན། གལ་སྲིད་རྒྱན་ལྷན་གྱི་གོ་དོན་གཉིས་མམ་མང་པོ་ཡོད་ན་རྒྱ་
 ཡིག་གི་བ་སྟེང་དེ་གའི་རྗེས་སུ་ ① ②ལྟ་བུའི་ཨང་རྟགས་བརྒྱུད་ནས་རེ་རེ་བཞིན་གསལ་བཤད་བྱས་
 ཏེ་བརྒྱུགས་ཡོད་པ་མ་ཟད། མོད་ཡིག་དང་དབྱིན་ཡིག་གྲུང་དེ་བཞིན་ཨང་རྟགས་ ① ②བརྒྱུད་
 བས་རྒྱ་ཡིག་དང་གཅིག་འདྲ་བཟོས་ཡོད། དཔེར་ན།

1594 吸 xī

① (吸气)	① འཇེབ་པ། རྒྱུབ་པ།	① inhale, draw
② (吸烟)	② འཐེན་པ།	② smoke

བཞི་པ། རྒྱ་སྟེང་གི་ཚད་གཞིའི་ཚིག་དང་། བསྐྱེད་ཚིག་ རྒྱུར་ཚིག་ ཚིག་ཕྱོགས། རོ་མཚར་པའི་ཚིག་
 སོགས་མོད་ཡིག་དང་དབྱིན་ཡིག་ཏུ་རྒྱུར་དྲུག་གལ་སྲིད་སྟེང་དོན་གྱི་བ་སྟེང་རོས་འཚམ་ཞིག་མ་སྟེང་ན་
 ཤན་རྒྱུར་གྱི་མོད་སྟེང་གི་ལྷེ་ཚན་ཏུ་གནས་ཚུལ་ལ་བརྟུན་ནས་ལྷག་རྟགས་སྟེང་རྒྱར་ཅན་ནང་མོད་ཡིག་
 གིས་འགྲེལ་བ་རྒྱག་པའམ་ཡང་ན་དཔེར་བརྗོད་རྒྱག་པའི་ཐབས་ཤིས་ལ་བརྟེན་ནས་མཚོན་ཐབས་བྱས་
 ཡོད་ཅིང་། དབྱིན་ཡིག་གི་ལྷེ་ཚན་ཏུ་ལྷག་རྟགས་སྟེང་ཅན་ནང་དཔེར་བརྗོད་རྒྱག་པའི་ཐབས་ཤིས་ཅམ་
 ལས་རྒྱུད་མེད། གལ་ཏེ་མོད་ཡིག་དང་དབྱིན་ཡིག་གི་ལྷེ་ཚན་གཉིས་ཀར་དཔེར་བརྗོད་རྒྱག་དཀོས་ན་

དཔེར་བརྗོད་ཚང་མ་འདྲ་མཚུངས་ཡིན་པ་བཞོན་ཡོད་པས། དཔེར་བརྗོད་དེའི་རྒྱ་ཡིག་ནང་དོན་དེ་ཕོད་
 ཡིག་གི་ལྟེ་ཚན་དུ་འཁོད་པ་ལས་དབྱིན་ཡིག་གི་ལྟེ་ཚན་དུ་“དཔེར་ན (例)” ཞེས་པ་ཙམ་མ་གཏོགས་རྒྱ་
 ཡིག་གི་ནང་དོན་རྒྱུར་དུ་འཁོད་མེད།

ལེ་པ། རྒྱ་སྐད་ལྟར་རྒྱ་ཡི་ལྟེ་ཚན་ལ་རྒྱ་སྐད་ཀྱི་ཚད་ལྡན་སྐད་གདངས་གཞིར་བཟུང་ནས་བྲིས་ཡོད། འོན་
 །ཀྱང་ཚག་བྲིས་ཉི་ལྟན་གྱི་སྐད་ལྟར་ནང་ནས་རྒྱ་སྐད་ཀྱི་སྐད་ལྟར་ཅིག་ཡིན་ལྟོན། ཚག་བྲིས་གཉིས་པ་དེ་ཉེག་
 པར་རྒྱ་ཡང་བར་སྐོག་གི་ཡོད་པར་བརྟེན་དེའི་འདིའི་ནང་དེའི་དངོས་འབྲེལ་གྱི་སྐོག་རྣམས་རྩི་བཞེས་པ་
 བཞོན་ཡོད་པ་དཔེར་ན།

རྒྱ་ཡིག་གི་“小心” ཞེས་པའི་སྐད་ལྟར་འདིའི་ཚག་བྲིས་གཉིས་པ་“心” ཞེས་པའི་རྒྱ་གདངས་མ་ལ་
 གཞི་ནི་xīn ཡིན་མོད། འོན་ཀྱང་དངོས་སྐོག་དུས་ xīn ཞེས་རྒྱ་ཡང་བར་སྐོག་གི་ཡོད་པར་བརྟེན།
 དེའི་འདིའི་ནང་ xiǎo xīn ཞེས་བཞོན་ཡོད།

དུག་པ། དེའི་འདིའི་ནང་གི་ཕོད་ཡིག་ནི་དེར་སྐབས་ཀྱི་ཡིག་ཚོག་ཕོད་བརྟེན་(མང་ཆེ་བ་ནི་ཕོད་ཀྱི་ལྷུལ་གྱུ་དུ་
 བན་ཚུན་གྱི་བདེ་བའི་སྐད་ལྟར་ཡིན་པ) ཚད་ལྡན་དུ་བྲས་ཡོད་ཅིང་། “འཇམ་ཆ་དང་གུས་སྐྱོལ་སྐད་རྒྱུན་
 རྒྱུད་ཀྱི་སྐད་ཆ” ཞེས་པའི་ཚིག་རྒྱུད་རྣམས་ནི་ལྟ་སའི་ལལ་སྐད་རེད། ཕོད་ཡིག་གི་བྱ་ཚིག་རྣམས་ཀྱི་ནང་
 བས་དམིགས་པས་མ་གྱི་བྱ་ཚིག་འགའ་རེ་མ་གཏོགས་དེ་བྱིངས་ཚང་མ་དུས་དེ་ལྟ་བུར་བཞོན་ཡོད།

བདུན་པ། དེ་འདྲི་ནང་གི་དབྱིན་མིག་ནི་དེང་སྐབས་ཀྱི་ཅང་ལྟོན་དབྱིན་མིག་མིན་ཞིང་། དབྱིན་མོ་དང་
 ལ་སི་རྒྱལ་ཁབ་གཉིས་ཀྱི་བོད་རྒྱུད་གཏོང་སྤངས་དང་ཡང་ན་རྒྱུར་རྒྱལ་ཐད་ལ་ཁྱད་པར་ཚོད་པ་རྣམས་་་་
 བུག་ཏུགས་རྒྱུར་ཅན་()འདྲི་ནང་དུ་གསལ་བཤད་བྱས་ཚུད་པ་དཔེར་ན།

84 秋天 ལྷོན་ཀ autumn, fall<美>

བརྒྱུད་པ། ས་ལྷོན་འཚལ་ཐངས།

1. རྒྱ་མིག་གི་ཡིར་སྐས་ཐད་ཀྱི་འཚལ་བདེའི་རེའུ་མིག
 བལ་སྲིད་ཚོག་པ་ལོས་རྒྱ་སྤང་ས་ལྷོན་གང་ཞིག་གི་ལྷོ་དང་དོན་གཉིས་ཀ་མི་གསལ་ན་རྒྱ་མིག་གི་ཡིར་
 སྐས་ཐང་ཉུང་ལ་བརྟེན་ནས་རེའུ་མིག་འདྲི་ནང་ནས་འཚལ་འགས་གནང་།
2. རྒྱ་སྤང་ལྷོ་རྒྱུར་ཀྱི་འཚལ་བདེའི་རེའུ་མིག
 སྐབས་དོན་དཀོས་གཞིའི་ནང་གི་རྒྱ་སྤང་ཀྱི་ས་ལྷོན་ཅང་མ་རེའུ་མིག་འདྲི་ནང་བརྟེན་ཏེ་རྒྱ་སྤང་ཀྱི་
 ལྷོ་རྒྱུར་དབྱེད་སྐབས་ཀྱི་ཚོ་སྐྱེས་ལྷོ་རྒྱུར་ལྷོ་གསལ་ཚོད། ས་ལྷོན་རེ་རེའི་ལྷོ་སྐྱེས་ཚོའི་བང་སྐྱེ་ཀྱི་ཨང་
 ཡངས་འཁོད་ཚོད་བས་ཨང་གི་དེར་བརྟེན་ནས་སྐབས་དོན་དཀོས་གཞིའི་ས་ལྷོན་རྣམས་འཚལ་ལུབ།
3. ལོད་སྤང་ས་ལྷོན་ཀྱི་འཚལ་བདེའི་རེའུ་མིག
 སྐབས་དོན་དཀོས་གཞིའི་ནང་དུ་འཁོད་པའི་ལོད་སྤང་ཀྱི་ས་ལྷོན་ཅང་མ་ལོད་མིག་གི་ཀ་ཁའི་སྐྱེ་པ་

ལྷན་པུ་མིག་འདིའི་ནང་བསྐྱེགས་ཡོད་པའི་ཚོགས་ འོད་མིག་གི་སྐད་ཤེ་ཤེའི་རྗེས་སུ་སྐྱེ་བའ་ཤིམ་
 ཨང་གྲངས་འཁོད་ཡོད་པས་ཨང་གྲངས་དེར་བལྟས་ནས་སྐབས་དོན་དེའི་གཞིའི་ནང་ནས་གསུང་དེ་.....
 དང་གན་དུ་སྐྱུར་བའི་སྐྱེ་མིག་དང་དབྱིན་མིག་པཅལ་ཚོགས་

དགུ་པ། བརྟ་རྟགས་ལེད་སྐྱོད་གཏོང་སྐྱེས།

1. ལྷན་པུ་སྐྱེ་ཚན་():

1.1 གསུང་གི་དོན་སྐྱོང་གསལ་བཤད་དང་འགྲེལ་བཤད་བྱེད་ཚུལ་མཚན་པ་དཔེར་ན།

- 沟 (水沟)
- 插销 (电源插头)
- 便道 ལམ་རྒྱུང་། (小路) , མིའི་བསྐྱོད་ལམ། (人行道)
- 枝..... twig (细枝)

1.2 བཤད་སྐྱེས་མི་གཅིག་ཀྱང་ནང་དོན་འདྲ་མཚུངས་པའི་གསུང་མཚན་པ་དཔེར་ན།

-take(give) a lot of trouble
- 中午 (晌午)

1.3 ལྷན་པུ་དེ་དང་མཉམ་དུ་སྐྱུར་བའི་གསུང་མཚན་གྲོགས་མཚན་པ་དཔེར་ན།

- 后天.....(the) day after tomorrow
- 打开 (开)ཕྱེ་བ

2. ལུག་རྟགས་བྱུང་ཅན།

< > འདི་འི་ནང་གོང་གསལ་དབྱིན་གོ་དང་ཨ་རི་རྒྱལ་ཁབ་གཉིས་སྐྱོད་སྐྱེས་མི་འབྲུག་པའི་ཐ་སྐྱོད་
མིས་ཡོད་པ་ལྟར། ད་དུང་གཤམ་གྱི་གནས་ཚུལ་འགའ་གྱི་བརྟུན་མིང་གསལ་བཤད་བྱས་ཡོད། དཔེར་ན།

<自> བྱ་བྱེད་ཐ་མི་དད་པ། <单> ཚིག་ཚིག

<他> བྱ་བྱེད་ཐ་དད་པ། <复> མང་ཚིག

<口> ཁ་སྐད་སྐགས།

3. རྒྱ་ཡིག་གི་ཐ་སྐྱོད་ལ་འགྲེལ་པ་འབྲུག་མིན་རྒྱལ་དགོས་དུས་རྒྱ་ཡིག་དེའི་མཚུག་དུ་①②.....གི་རྟགས་བརྒྱུ་
ནས་བསྐྱེགས་ཡོད་ཅིང་། སོད་ཡིག་དང་དབྱིན་ཡིག་དུ་འང་རྟགས་དེ་ལྟར་བརྒྱུ་ཡོད་པ་དཔེར་ན།

灰①(灰烬) ① འཚིག་རོ། ① ash

②(灰尘) ② ཐལ་བ་, ས་རུལ། ② dust

སྐགས་ལྟ་བུ་རེད།